

Asia: VN/31974/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit kotoutumislakia koskevaan lakiehdotukseen

Oulun yliopisto pitää tärkeänä, että maahanmuuttajien kotoutumista kehitetään sekä lainsäädännöllisesti että muilla tasoilla. Kansainvälisiä osaajia tarvitaan esimerkiksi väestörakenteen ennustettujen muutosten vuoksi.

Kotoutumispalvelujen osalta väliinputoajiksi jäävät usein korkeasti koulutetut maahanmuuttajat, jotka palkataan jo ulkomailta työskentelemään Suomessa, sekä heidän puolisonsa ja perheensä. Toivoisimme, että lakiehdotuksessa kiinnitettäisiin vielä enemmän huomiota maahanmuuton monimuotoisuuteen ja asettautumispalvelujen löydettävyyteen ja saavutettavuuteen Suomeen muuttamisen erilaisista lähtökohdista riippumatta. Maahanmuuttajanaisten asema on huomioitu lakiehdotuksessa, mutta toivoisimme rinnalla huomioitavan monimuotoisuuden myös perheiden ja töihin saapuvien puolisojen osalta. Lisäksi kaksoiskansalaisten asema olisi syytä tunnistaa ja huomioida lakiesityksessä.

Kotoutumispalvelujen vähimmäistason määrittely lainsäädännön tasolla on tärkeä asia, mutta yhtäläisesti toivoisimme huomion kiinnittämistä myös kuntatasolle palvelujen viestintään, saatavuuteen ja löydettävyyteen. Vastaavasti toivoisimme myös muuttoon ja asettautumiseen liittyvien muiden palvelujen sujuvoittamista. Viiveet erityisesti kotikunnan ja pankkitilin saamisessa vaikeuttavat asettautumisen kriittistä alkuvaihetta.

Perusmuotoinen tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma (12-22 §)

Ei kommentteja.

Kotoutumiskoulutus (24-25 §) ja omaehtoisen opiskelun tukeminen (26-30 §)

Segmentoidut kotoutumiskoulutukset edesauttaisivat erilaisten maahanmuuttajien tarpeiden huomioimista ja jo yhdenvertaisen kohtelun vuoksi niitä olisi hyvä tarjota myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Lisäksi arvioimme kielitaidon päättötestauksen tukevan omaehtoista suomen opiskelua.

Yleiset kommentit kunnan kotoutumishjelmaan (11 §) ja monikielinen yhteiskuntaorientaatio (23 §)

Toivoisimme kotoutumishjelman enimmäisaikoihin yksinkertaisempaa lähestymistapaa, jotta aikarajoista olisi mahdollista viestiä kohderyhmälle mahdollisimman selkeästi ja ymmärrettävästi. Huolemme on myös, että mahdolliset viiveet eri palveluiden saatavuudessa voivat hidastaa kotoutumishjelmassa etenemistä ja aiheuttaa haasteita enimmäisaikojen kanssa.

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten palvelut (3 luku)

Ei kommentteja.

Kuntaan ohjaaminen (4 luku)

Ei kommentteja.

Kunnan, hyvinvointialueen ja valtion tehtävät (5-7 luvut)

Ei kommentteja.

Valtion korvaukset (8 luku)

Ei kommentteja.

Tiedonsaanti ja tietojärjestelmä (9 luku)

Ei kommentteja.

Yleiset kommentit muihin lakiehdotuksiin

Ei kommentteja.

Vaikutusten arviointi ja muut perusteluja koskevat huomiot

Ei kommentteja.

Nylund Päivi
Oulun yliopisto